

неповнолітніми, що постраждали від насильства. Таким чином, виявлення, збереження та передача новим поколінням зразків творчості етносів, культурних знань і досвіду має стати одним із провідних завдань збереження та поширення самобутніх регіональних культурних традицій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В. Світанок Європи. Проблема формування нового вчителя для об'єднаної Європи XXI століття / В. П. Андрущенко – К., 2015.
2. Вдовенко Н. Опішне. Гончарна столиця України.-2012.[електронний ресурс].-Режим доступу:<http://kpi.ua/opishne>.
3. Донцов А.В. Моральна культура вчителя. Монографія. – Х .: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. –240 с.- С.- 9.
4. Пуцик О. Роль етнохудожньої культури в розвитку особистості майбутнього вчителя музики як педагогічна проблема /О. Пуцик// Науковий Вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія:Педагогіка.- №1(10).-2013.-С.225-226.
5. Степико М.Т. Філософсько-методологічний аналіз становлення та буття етнонаціональних спільнот: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д. філософських н. : спец. 09. 00. 03 “Соціальна філософія та філософія історії” / М. Т. Степико. – Київ, 1999. – 34 с.- С.11.
6. Хижна О.П. Потенціал етнохудожньої підготовки майбутніх учителів музики в системі безперервної педагогічної освіти /О.П.Хижна //Освіта для сучасності = Edukacja dla wspolczesnosci : зб. наук. пр. / [редкол. : В. Г. Кремень (голова), заступники голови : В. П. Андрущенко, Н. Г. Ничкало, члени редколегії: Ф. Шльосек та інші]; НАПН України, НПУ імені М. П. Драгоманова, Комітет педагогічних наук Польської академії наук, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України. – Київ; Варшава : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – С. 594-603.
7. Шинкаренко В. Методичне забезпечення вчителів початкової ланки до систематичної та цілеспрямованої роботи щодо формування етнохудожньої культури.-С.436.[електронний ресурс].-Режим доступу:http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:hKt-AuXylwAJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/nvkogpth_2013_1_28.pdf+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=ubuntu
8. Górnicka B., Waleczko Ł.: *Terapeutyczne aspekty organizacji czasu wolnego dziecka niepełnosprawnego przez rodziców/ w Rodzicielstwo w sytuacji dezorganizacji rodziny i możliwości wspomagania rodziców* //wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, 286s.

*Валентина Гриньова
(Полтава, Україна)*

НАРОДНИЙ ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ МУЗИКОТЕРАПІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Музикотерапія сприяє розвитку потенційних якостей особи чи відновлення функцій організму шляхом досягнення вищого ступеня міжособистісної інтеграції й, відповідно, вищої якості життя. Музикотерапія може бути засобом профілактики, реабілітації чи лікування.

У практиці зарубіжних музикотерапевтів, наприклад, згідно з Правилами клінічної практики Американської асоціації музикотерапії, оцінюванню підлягають “основні категорії психологічних, пізнавальних, комунікативних, соціальних та фізіологічних функцій із зосередженням на потребах та сильних сторонах пацієнта та визначенням особливостей реакції пацієнта на музику, його музичних здібностей і смаків”. За результатами оцінювання складається індивідуальний план

музикотерапевтичного впливу.

У студентів відзначаються позитивні ефекти від прослуховування музики, наприклад, позитивний вплив на емоційний стан, соціальну поведінку, на формування власної особистості тощо. Музика допомагає відчувати свою незалежність та індивідуальність, що, своєю чергою, дозволяє людині глибше пізнати себе. Музика, сигналізуючи про співзвучність почуттів її авторів та прихильників із власними почуттями конкретного слухача, виступає чинником, що єднає людину з оточуючими, даючи їй тим самим відчуття душевного комфорту.

С. Шабутин, С.Хміль, І.Шабутіна вважають, що музикотерапія: впливає на рецептори шкіри; активізує функції нервової системи; зменшує больовий поріг; регулює виділення гормонів, що знижує стрес; впливає на серцевий ритм і пульс; може підвищувати і знижувати кров'яний тиск; знижує м'язову напругу і покращує координацію рухів; нівелює неприємні відчуття, впливає на температуру тіла; впливає на травлення; впливає на енергоінформаційний потенціал організму; може поліпшити пам'ять і здатність до навчання; стимулює внутрішньоутробний розвиток плода.

Західні вчені, провівши численні дослідження і експерименти, прийшли до переконання: деякі мелодії володіють сильним терапевтичним ефектом. Духовна, релігійна музика відновлює душевну рівновагу, дарує відчуття спокою. Якщо порівнювати музику з ліками, то релігійна музика – анальгетик у світі звуків, вона полегшує біль. Спів веселих пісень допомагає при серцевих недугах, сприяє довголіттю. Але найбільший ефект на людину надають мелодії Моцарта. Цей музичний феномен, до кінця ще не пояснений, так і назвали – "ефект Моцарта".

Враховуючи, що музика може знімати втому і заряджати людину енергією, позитивно впливати на системи кровообігу та дихання. Розрізняють пасивну та активну музикотерапію. Для кожного конкретного студента потрібно добирати індивідуальні мелодії. Існують мелодії – цілители, мелодії – подразники.

Певні ноти впливають на певні органи: звукова частота, що відповідає ноті до, впливає переважно на функції шлунка та підшлункової залози; ре – на жовчний міхур і печінку; ми – на органи зору і слуху; фа – на сечостатеву систему; сі – на функції серця; ля – легені та нирки; сі – на функцію енергообміну, зігріваючи тіло.

Низькі звуки резонують більше з нижньою частиною тіла, високі – з верхньою (головою).

Музикотерапевти відзначають, що для кожного конкретного пацієнта треба підбирати індивідуальні мелодії, але існують універсальні "мелодії -цілители" для певного психічного стану чи захворювання.

Вчені стверджують, що спів може лікувати хвороби. У стародавньому Єгипті співом хору лікували безсоння. Сьогодні фахівці радять батькам, діти яких страждають на заїкання, віддати їх на хор. Хоровий спів також допомагає тим, хто не вимовляє певні звуки. Загалом спів нормалізує фізичний стан людини. Під час цього процесу активно задіяний весь організм – активно б'ється серце, дихають легені, виконуються рухові функції. Після 5-10 хвилин власного співу покращується настрій, підвищується активність.

Безпосереднє «живе» колективне виконання або слухання фольклорних творів сприяє творчому натхненню, породжує емоції, радість творчості, підсилює переживання, думки, має лікувальні властивості. Тому що краса мелодики українських народних пісень злилася з життям. У них звучить жива, сповнена барв та істини, яскрава народна історія, яку ми відчуваємо всім серцем.

Історична цінність давнього язичницького фольклору полягає в тому, що він є глибинним кодом, що несе інформацію від верхнього палеоліту (40 тис. років до н. е. – час виникнення первісного мистецтва), через усі подальші епохи аж до наших днів. У його глибинах у вигляді логічних і виразових структур живе пам'ять про усі минулі епохи. В кожній народній мелодії можна аналітичним шляхом за допомогою

спеціальних прийомів і досліджень виявити релікти фольклору минулих епох, на які накладалися пізніші здобутки. А ми знаємо, що дата виникнення обрядового фольклору – епоха пізнього неоліту 4-3 тис. р. до н. е. Архаїчний шар фольклору не зник: він законсервувався разом з патріархальним побутом і язичницькими уявленнями, і становить зараз найціннішу частину обрядової музики, що дійшла до нашого часу. Фольклорні твори містять величезну культурно-історичну інформацію, а також здатні впливати на почуття людини емоційно.

При слуханні та виконанні фольклорних творів перед студентами у всій історичній конкретиці постають гуманістична природа народної музичної творчості, морально-естетичні ідеали в жанровій інтонаційності музичного фольклору, естетична своєрідність стильових закономірностей музично-фольклорних традицій, особливий склад мислення українського народу.

Виконання традиційного фольклору передбачає спілкування з досвідом сотень поколінь українського народу, який міститься в інтонаціях, наспівах, ритмоструктурах. Синкретичний характер творів музичного фольклору сприяє активізації та розвитку мислення студентів. Опанування жанрами гуртового народного виконавства також необхідно студентам для використання музикотерапії в майбутній професійній діяльності, щоб проводити оздоровлення людини засобами фольклору.

На думку Л.М. Балакланової, художнього керівника народного фольклорного ансамблю «Жива вода», фольклор має надзвичайно важливі цілющі властивості. При слуханні та виконанні фольклорних творів перед студентами у всій історичній конкретиці постають гуманістична природа народної музичної творчості, особливий склад мислення українського народу.

У репертуарі колективу «Жива вода» сконцентровано найкращі зразки фольклорної спадщини українців різних регіонів – Полтавщини, Слобожанщини, Житомирщини, Чернігівщини, Київщини, Рівненщини, Черкащини, Сумщини.

Опанування жанрами гуртового народного виконавства необхідно студентам для використання музикотерапії в майбутній професійній діяльності, щоб проводити оздоровлення людини засобами фольклору.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жавініна О. Музичне виховання: пошуки і знахідки / О.Жавініна, Л.Зац /// Мистецтво в школі. – 2003. – № 5.
2. Шанских Г. Музика як засіб корекційної роботи / Г.Шанских // Мистецтво в школі. – 2003. – № 5.
3. Яковенко Т.Є. Музика і здоров'я людини: Фестиваль педагогічних ідей "Відкритий урок" / Т.Є.Яковенко. – М.: Перше вересня, Чисті ставки, – 2004.

УДК 378:37.011.31–051:792.054

*Лідія Лимаренко
(Херсон, Україна)*

СЦЕНОГРАФІЯ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ЦІЛІСНОГО ОБРАЗУ ВИСТАВИ СТУДЕНТСЬКОГО ТЕАТРУ

У статті обґрунтовується сценографія як необхідна складова цілісного образу вистави студентського театру. Аналізуються можливості театрального колективу вищого навчального закладу у вирішенні просторового рішення вистави. Доводиться, що створення цілісного образу театрального дійства – результат індивідуальної і колективної художньо-творчої діяльності всіх учасників студентського театру.

Ключові слова: студентський театр, сценографія, художня форма, цілісний образ вистави.

The article views scenography as a necessary detail of a holistic image of the